

ым предметам

Міжнародныя праекты

Трэба здзейсніць што-небудзь важнае ў жыцці!

У жыцці кожнага чалавека надыходзіць момант, калі яму хочацца зрабіць што-небудзь незвычайнае, вялікае, значнае, важнае. А бывае, што і абставіны дапамагаюць спраўдзіць нашай мары. Менавіта так здарылася са мной.

Падрыхтоўка да марафона

Пра міжнародны конкурс у Артэку я даведлася, пабываўшы там у якасці гледача. Праграма конкурсу, людзі, арганізацыя, прырода, святотная атмасфера, паважлівае стаўленне да настаўніка, прызы – усё гэта пакінула глыбокае ўражанне. Там жа, у Артэку, нарадзілася нясмелая думка паўдзельнічаць самай. Сумненняў у тым, што справа вартая таго, не было. Але кожны хваляецца: "Ці спраўлюся, ці мае сэнс рызыкаваць, напружвацца?"

І ўсё ж я вырашыла ўдзельнічаць! Навошта? Каб адказаць сабе на наступныя пытанні: што я магу як прафесіянал? Чога я вартая як чалавек? Як жыць у працуючым іншым педагогу? Чым я магу падзяліцца з ім? Што я магу атрымаць ад іх?

Акрамя гэтага, хацелася атрымаць новыя ўражанні, завесці новыя знаёмствы. На маю думку, конкурс – гэта гульня, а гуляць я люблю і яшчэ не развучылася. "А вось і правярні!" – сказала я сабе, і пачалася падрыхтоўка.

Яна прадугледжвала збор дзіцячых камандаў, стварэнне аўтарскай праграмы па псіхалогіі для гімназістаў 7-га класа, выпуск свежэга нумара школьнага часопіса "Псіхалогія ў школе", падрыхтоўку трох конкурсных ўрокаў, напісанне артыкулаў на педагагічную тэму, распрацоўку аўтарскага вечара, для якога знята шмат сюжэтаў з жыцця гімназіі, аформленыя стэндзі, падабрана і запісана музычнае суправаджэнне, урэгуляваны ўсе тэхнічныя, арганізатарскія і фінансавыя пытанні, куплены сувеніры для будучых сяброў.

І вось дзякуючы падрыхтоўцы калегі, гімназістаў і іх бацькоў, а таксама сваёй сям'і я – канкурсантка. Сэрца замірае ад захаплення і адказнасці. У мінуты – падрыхтоўчы марафон, наперадзе – конкурсная праграма, новыя ўражанні, хваляванні, знаёмствы.

Калегі - сапернікі - сябры

Нас, канкурсантаў, усяго дзесяць. Многа гэта ці мала? Якія мы? Што ўмеём? Чога чакаем ад конкурсу? Як будзем працаваць? Гэтыя пытанні задалі нам арганізатары конкурсу ў анкетах і мы – кожны сабе. Бо адзін ад аднаго мы былі пакуль толькі "прозвішчамі і іменамі" ў алфавітным парадку, надрукаванымі ў конкурсным буклеце.

Вельмі хутка, вечарам першага ж артэкускага дня, дзякуючы экскурсіі па лагэру, вечах знаёмства мы зразумелі, у якой цудоўнай кампаніі апынуліся. Хочацца раскажаць пра ўсіх. Пачнем па парадку.

Галіна Пятроўна Азарова – настаўніца пачатковых класаў з Масквы – невярагодна абаяльная і энергічная чалавек. Шчыра і гарача адстоіла свае ідэі і інтарэсы сваіх вучняў. Сяброў з бацькамі сваіх выхаванцаў і ў іх асобе мае цэлы дадатковы "бонус" па-моцінак, прыхільніцкай, саюзніцкай. Вельмі ўвагу ўдзяляе пазаскласнаму вяртэнню з дзецьмі, развіццю іх маўленчым, навуковым здароваму ладу жыцця, вядзе ўрокі валеалогіі.

У рамках дагавора аб супрацоўніцтве, заключанага паміж тэрытарыяльным управленнем Краснасельскага адміністрацыйнага раёна Санкт-Пецярбурга і вышэйшым камітэтам Гомеля, і ў мэтах абмену вопытам работы дэлегацыя кіраўнікоў школ абласнога цэнтру ў складзе семінацыі чалавек у лютым гэтага года навізіла ў сістэмай работы адукацыйных устаноў Санкт-Пецярбурга.

Шырокая навукова-адукацыйная нашай рэспублікі пастаянна аднаўляе сваю дзейнасць з дзяржаўнымі педагагічнай навукай і адукацыйнай практыкай Расійскай Федэрацыі. Першыя падпіскі выданняў, навукова-педагагічныя наваграфіі, публікацыі з'яўляюцца крыніцай інвацыяў пераўтварэнняў для нашай школы.

Калі на ўзроўні кіраўнікоў адміністрацыі Навабеліцкага (Гомель) і Краснасельскага (Санкт-Пецярбург) раёнаў, Петра Алексеевіча Кірычэнка і Вячаслава Васільевіча Фролова, усталяваліся кантакты сацыяльна-эканамічнага плана, у першую чаргу гэтыя зацікавілі кіраўнікоў адукацыі абодвух рэгіёнаў. Прычым інтарэс галымалі да ініцыятыў Навабеліцкага раёна, жаданне далучыцца да вялікай культуры, годна прадставіць свае педагагічныя дасягненні абумовілі змяненне маштабу ўзаемадзейнасці: дагавор аб па-рацімскіх сувязях з беларускага боку быў расшыраны да гарадскога ўзроўню, 9 верасня з нашага боку яго падпісаў Л.В. Барабану, старшыня Педлага гомельскага гарвыканкама.

Педлага гомельскага гарвыканкама – гэта пастаянная творчасць, пошук, канструяванне адукацыйнага працэсу. У ёй – важныя ідэі, устойлівыя, напругі і падтрымка да развіцця, новыя спосабы і прыёмы навучання і выхавання, формы арганізацыі ўзаемнай педагагічнай і вучня. Значнасць інвацыяў пераўтварэнняў, накіраванасць вектара развіцця, канчатковыя вынікі ад новых адукацыйных тэхналогій можа ацаніць толькі калегі – эксперт, аднадумца, педагог, які шукае, гатовы ехаць у нбліжэйшы свет за "затэматычным" вопытам як стымулам да далейшага прафесійнага самаўдасканалення.

У Гомелі разумеюць: каб зацікавіць педагогаў знамяткамі горада, неабходна на належным узроўні прадставіць ім свой вопыт. У лістападзе мінулага года на беларускую зямлю сустрэлі дэлегацыю кіраўнікоў агульнаадукацыйных устаноў і спецыялістаў аддзела адукацыі Краснасельскага адміністрацыйнага раёна Санкт-Пецярбурга ў складзе дванаціх чалавек. За чатыры дні пецярбуржцы знаёміліся з дзейнасцю трынаццаці адукацыйных пляцовак. Захаваная сетка дашкольных устаноў, бясплатная варыя-

Настаўніца матэматыкі з Петра-водска Галіна Вялічэвічэна Бялова – далікатная, тонкая, чулівая і нават пяшчотная. З любоўю і гонарам гаварыць з экрану дзеці пра сваю настаўніцу, свае поспехі пад яе кіраўніцтвам. На ўроках матэматыкі Галіна Вялічэвічэна выкарыстоўвае

тэхналогію ТВВЗ (творчае вырашэнне вынаходніцкіх задач).

Маладая, прыгожая, кваліфікаваная, добрая настаўніца рускай мовы і літаратуры Ірына Аляксандраўна Барчэнікава (Харабалі, Расія). Яна валодае высокай камунікатывнай культурай, жаданнем развіцця і ўдасканалення. Яе манера выдання ўрокаў натхняе і падахвочвае вучняў. Гульні-выгрышы метады на ўроках Ірыны Аляксандраўны вельмі апраўданы і эфектыўныя. Ірына проста пакарыла шасцікласнікаў Артэкускай школы, і яны гатовы пісаць ёй лісты ў далекі Харабалі.

Намеснік дырэктара па развіццёва-му навучанню, настаўніца рускай мовы і літаратуры з Ульянскага Наталія Мікалаеўна Галінская праводзіла конкурсны ўрок паралельна са мной. Там мне не ўдалося склаці асабістага меркавання наконт прафесійнага майстарства педагога. Зароце калегі і жоры былі ў захапленні ад ўрокаў Галінскай вяртаючы яе вучняў, якія яны сачылі непасрэдна на занятках. Наталія Мікалаеўна – прыхільнік развіцця навуковага. Яе ўласнае дзіця, з якой займалася па гэтай тэхналогіі, – самы лепшы аргумент на карысць развіцця вага навучання.

Вядома, усе былі рады, што на конкурс прыехалі настаўнікі-мужчыны. Ды іх усе такія, як Мікалай Барысавіч Кулікоўскі з Запарожжа. Ён жартам называе сябе "Ельцын наадварты". Мікалай Барысавіч прывёз з сабой тры чармады прыборы, зробленыя з вучнямі і для вучняў. Як гаварыў ён сам: "Я – праўдзін "красідава" фізікі!" І, разумею, мы ўсе таксама – за прыборы і даследаванні, асабліва пасля расказаў настаўніка пра тое, як аднойчы адзін з лепшых яго вучняў прызнаўся, што ён толькі тады зразумеў матэрыял, калі самастойна зрабіў прыбор і правёў даследаванне.

Алена Віталееўна Падзерына – настаўніца фізікі з Ульянскага. Гэтая жанчына – незвычайна сціпла, карэктная, тонкая і глыбокая педагог, які падтрымаў шмат таленавітых вучняў. Гімназія №1, дзе працуе і сама вучылася Алена Віталееўна, паважліва і му-

дра захоўвае памяць пра некалькі яркіх і значных фактаў нашай гісторыі, што ў іх навукальнае ўстановае вучыўся чалавек, які паўплываў на ход сусветнай гісторыі – У.І. Ульянаў-Ленін.

Аляксандр Анатольевіч Півавару – настаўнік фізікі і астраноміі (Арлоў, Расія) – кандыдат педагагічных навук,

Па-першае, гэта Вялічэна Ульяніраўна Будкевіч – доктар педагагічных навук, прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя М.Танка, загадчыца кафедры педагагікі і псіхалогіі пачатковага навучання. Зразумела, у мяне былі асаблівае пачуццё да Вялічэны Ульяніраўны, бо мы прадстаўлялі адну краіну. Сцяг Беларусі – каля яе рабочага месца і майго. Хоць мы знаходзіліся па розныя бакі "бар'ера", мы былі аб'яднаны адказнасцю і сімпатый.

А таксама доктар псіхалогіі, прафесар узроставай псіхалогіі гуманітарнага і медыцынскага факультэтаў Рымскага ўніверсітэта Марыя Сэрэна Веджэцкі; дырэктар артэкускай сярэдняй школы, заслужаны работнік народнай адукацыі Украіны Мікалай Аляксандравіч Пярэвухін; пераможца апошняга Міжнароднага конкурсу настаўнікаў у Артэку Аляксандр Барысавіч Фядосаў.

Да гэтых італіі мы звярталіся проста па імені – Сэрэна. Гэта было незвычайна і прыемна. Сэрэна – стрыманы, харэктны, абаяльны і, як мне падалося, тонкі і летуценны чалавек. Нягледзячы на моўны бар'ер, узаемныя з ёй былі вельмі прыемнымі. На памяць Сэрэна Веджэцкі падарыла дарэгі для мяне сувенір – італьянскае грашовую купюру з партрэта Марыі Мантэсэры на адным баку і з выявай дзяцей на другім. Радасна было бачыць, што педагог можа быць адлюстраваным на купюры гэтак жа, як прэзідэнт або іншы, вельмі важны для краіны чалавек.

Настаўнік матэматыкі і інфарматыкі з Астрахані Віктар Барысавіч Сераглазін (В.Кропка, В.Кропка, як ён сябе называе). Віктар Барысавіч – самы арыгінальны, самы добры, самы цудоўны, самы-самы настаўнік нашага падсёмінара. Калі б ішоў у школу, то я хачула б вучыцца ў такога настаўніка, як Сераглазін. Скажаць, што дзеці яго любяць – значыць нічога не скажаць, яны ім захоплены. Я разумею іх пачуццё. Тлумачыць даходліва, з гумарам, з жыццёвымі прыкладамі, жартам, хваляч, і адначасова ўсё – на высокім навуковым узроўні, кваліфікавана, з любоўю да вучняў. Ды і з творчасцю ў Віктара Барысавіча ўсё ў парадку, смеласці і вынаходлівасці яму не па-зычаць.

На камп'ютэрах Карвэтах стварае музычна-графічныя комплексы. Атрымліваецца цудоўна. Аўтарскі веча прайшоў на "ўра", конкурсны ўрок быў выдатны, на семінарскай праграме да яго прыслуховаліся.

Вельмі сціплы і вельмі кампетэнтны педагог з Вінніцы Паўліна Рыгорыўна Прылуцкая выкладае матэматыку зямляна, арыгінальна. Працуе па ўласнаму падручніку. За сорок пяць хвілін здолеў стомленны і безуважыны твары старшакласнікаў ператварыць у натхняльні і зацікаўленыя.

А судзіць хто?

Не бывае конкурсу без жоры, і тыя, хто думае, што ім лягчэй, чым канкурсантам, памылуюцца. Нашаму камітэту і дабраўчальным журы да-водзілася кожны дзень глядзець і аналізаваць па чатыры конкурсныя

ўрокі, па два аўтарскія веча, чытаць лекцыі і адказаць на пытанні, наведваць лекцыі калег, семінарскае праграму, чытаць і рэагавалі нашы артыкулы на педагагічныя тэмы, размаўляць з намі і пры гэтым заставацца аб'ектыўнымі, працаздольнымі, сімпатэчнымі, умеслівымі людзьмі, якія не баяцца цяжкасцей. Хто ж яны?

Па-першае, гэта Вялічэна Ульяніраўна Будкевіч – доктар педагагічных навук, прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя М.Танка, загадчыца кафедры педагагікі і псіхалогіі пачатковага навучання. Зразумела, у мяне былі асаблівае пачуццё да Вялічэны Ульяніраўны, бо мы прадстаўлялі адну краіну. Сцяг Беларусі – каля яе рабочага месца і майго. Хоць мы знаходзіліся па розныя бакі "бар'ера", мы былі аб'яднаны адказнасцю і сімпатый.

А таксама доктар псіхалогіі, прафесар узроставай псіхалогіі гуманітарнага і медыцынскага факультэтаў Рымскага ўніверсітэта Марыя Сэрэна Веджэцкі; дырэктар артэкускай сярэдняй школы, заслужаны работнік народнай адукацыі Украіны Мікалай Аляксандравіч Пярэвухін; пераможца апошняга Міжнароднага конкурсу настаўнікаў у Артэку Аляксандр Барысавіч Фядосаў.

Да гэтых італіі мы звярталіся проста па імені – Сэрэна. Гэта было незвычайна і прыемна. Сэрэна – стрыманы, харэктны, абаяльны і, як мне падалося, тонкі і летуценны чалавек. Нягледзячы на моўны бар'ер, узаемныя з ёй былі вельмі прыемнымі. На памяць Сэрэна Веджэцкі падарыла дарэгі для мяне сувенір – італьянскае грашовую купюру з партрэта Марыі Мантэсэры на адным баку і з выявай дзяцей на другім. Радасна было бачыць, што педагог можа быць адлюстраваным на купюры гэтак жа, як прэзідэнт або іншы, вельмі важны для краіны чалавек.

Расклад на пятнаццаць дзён

Конкурсная праграма для настаўнікаў – гэта дні напружанай і радаснай працы, прафесійных і сяброўскіх узаемін, вучбы, творчасці, адкрыццяў. Усё наша жыццё ў Артэку было расісана па хвілінках. План жыцця на бліжэйшыя шасці дзён быў падрыхтаваны на бліжэйшыя шасці дзён на руках і на спецыяльным стэндзе ў штаб-кватэры конкурсу – кабінэце 307-й артэкускай школы. Гасцінныя гаспадары адрозніваліся ад адукацыі, яны ж і арганізатары нашых педагагічных спабарэнняў, памочнікі, натхняльнікі, сябры. Юрыі Мікалаевіч Краўчанка, Наталія Мікалаеўна Царкова, Марыя Міхайлаўна Скалова, Волга Леанідаўна Майсеева, Вікторыя Сяргееўна Гармаш былі вельмі ўважлівымі і клопатлівымі да нас, канкурсантаў, рабілі ўсё магчымае і немагчымае для таго, каб кожны педагог мог цудоўна выступіць, быць бадзёрым і радасным.

Што сёння дзе ўрок, было вядома ўжо ў сем гадзін раніцы па адсутнасці канкурсанта на ранішнім марскім купанні і некротутым сніданку ў кафе "Васілёк" (дарэчы, кармілі нас смачна).

Мане пакарылі ўрокі геаметрыі і інфарматыкі Віктара Барысавіча Сераглазіна з Астрахані. Урок геаметрыі быў пабудаваны на развешчаным сафізме. Настаўнік папярэдзіў, што цэлы ўрок будзе падмавана, а дзеці павінны вызначыць няпраўду. Колькі дасціпнасці, знаходлівасці, творчага выкарыстання тэарэтычных ведаў спатрэбілася вучням! Яны разважалі, шукалі, даказвалі. Ім было цікава

Абмен вопытам

У пошуку "залатога руна"

няў у соцыум.

Агульнае ўвядзенне пра сацыяльна-эканамічнае, гістарычнае, геаграфічнае і грамадска-культурнае развіццё краіны члены дэлегацыі атрымалі падчас сустрэчы з кіраўніком тэрытарыяльнага управлення Краснасельскага адміністрацыйнага раёна Санкт-Пецярбурга Вячаславам Васільевічам Фроловам. Спецыфіка раёна ў тым, што 70 працэнтаў бюджэту раёна – гэта сфера адукацыі, якая прадстаўлена 40 шко-ламі, 60 дашкольнымі ўстановамі, нездзяржаўнай Акадэміяй права і бізнесу, якая рэалізуе мадэль бесперапыннай адукацыі, пачынаючы з прэпартнай і заканчваючы шостым класам – павышэннем кваліфікацыі выпускнікоў каледжа і акадэміі.

У раёне працуе больш як 6500 педагогаў. Школы маюць права выбіраць адзін з трох варыянтаў планавання, завершэння яго на школьнай метадычнай наладзе. 90 працэнтаў дадатковых адукацыйных паслуг з'яўляюцца платнымі (у дашкольных ўстановах – 65 працэнтаў). Таму асноўная ідэя Канцэпцыі і праграмы развіцця раённай адукацыйнай сістэмы на 2000–2004 гады – апрацаваць кіраўніцка механізм на аснове стварэння ўмоў для фінансавай самастойнасці ўстаноў.

Для работнікаў метадычнай службы цікава будзе даведацца, што ў Расійскай Федэрацыі існуе некалькі паліжэнняў, якія рэгламентуюць работу гэтай структуры сістэмы павышэння кваліфікацыі. Адукацыйныя ўстановы Краснасельскага раёна абслугоўваюць два цэнтры: навукова-метадычны і вучэбна-метадычны інфарматызацыі. Такі статус дазваляе мець выдавецкія на-гуласці, камплектаваць штат, зыходзячы з суд-носіна "адзін метадыст на 200 педагогаў", а так-сама дзе права займацца павышэннем кваліфікацыі настаўнікаў, арганізуючы мэтавыя, зматычныя, праблемныя і аўтарскія курсы з вы-дачай адпаведнага пасведчання. Астэцыя пед-агагаў таксама ўваходзіць у функцыянальны аб'ект метадыстаў.

Аднак атрымана статусна навукова-метадыч-нага цэнтру магчыма толькі пры наяўнасці ў шта-це спецыяліста, які мае вучоўнае ступеню.

Улік платных адукацыйных паслуг уваходзіць

падбіраць невярагодна складанай формы латкі, каб прывесці ў парадок створку футра. Такім чынам вырашаліся тэарэтычныя, практычныя і выхавальныя задачы – лёгка, прыгожа, без прыму-су.

Віды алгарытмаў на інфарматыцы настаўнік тлумачыць з дапамогай роз-ных жыццёвых сітуацый, і тут жа вучні становіліся іх удзельніцамі і сведкамі. Так, адзін хлопчык ператварыўся ў ро-бата, і мы ўсе хваляваліся, ацэньваю-чы каманды лінейнага алгарытма, якія даваліся дзяццельна, якая павінна бы-ла дасяць "робата" да яго парты і ўсідзіць. На гэтым жа ўроку абдысь-конкурс камп'ютэрнага малюнка, пры-свечанага Артэку. Мне і кіраўніку семінарскай праграмы Алене Кан-станцінаўне Маранцман былі аказаны асаблівы давер – ацэньваць малюнк дзяцей. Вядома, усе былі перамож-цамі, але ў розных намінацыях. Уд-зельнікі конкурсу былі ўзнагароджаны шакаладкамі "Марс" і пачувалі сябе незвычайна шчаслівымі.

Міжнародны конкурс у Артэку змясціў у сабе цікавую семінарскаю і культурную праграму. Семінарскай праграмай кіравалі творчыя, абаяль-ныя і кампетэнтныя спецыялісты Алена Канстанцінаўна Маранцман, кандыдат псіхалагічных навук, дацэнт кафедры педагагікі і псіхалогіі Расійскага дзяр-жаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя А.І.Герца і Тацяна Аляксандраўна Сідарчук, кандыдат педагагічных на-вук, загадчык кафедры педагагічных тэхналогій Ульянскага сацыяльна-педагагічнага каледжа, дыпламаваны спецыяліст па ТВВЗ. Семінарскае пра-грама ўключала ў сябе лекцыі членаў журы і кіраўнікоў праграмы, дыскусіі, круглыя сталы. Мы абмяркоўвалі тэмы, актуальныя для педагогаў – уд-зельнікоў конкурсу, якія яны самі ак-рэспілі ў анкетах, праданаваных ар-ганізатарамі. Абмеркаванне пра-ходзіла бурна і эмацыянальна – аўды-торыя была незабыткава. Алена Кан-станцінаўна і Тацяна Аляксандраўна, накіроўваючы нашы дыскусіі, былі не паўторнымі і вынаходлівымі, давалі доспехі і яркіх фарбаў у абмеркаван-не. Прыемна і забавна было разва-жаць, якога колеру павінен быць на-стаўнік, ці абавязаны ён быць творцам або тэхнолагам, спабарнічаць з вуч-нямі ў сачыненні новага закончэння казкі Г.Х.Андэрсена пра "Стойкава алаянага салдаціка", угадаць во-бразы ў лініях, паруючы сваё ўспры-манне з дзіцячымі і атрымліваць са-лодкі пры ўвапладу супадзення, кла-патліва падрыхтаваны Аленай Кан-станцінаўнай. А пасля завяршэння адукацыйнай праграмы нас чакаў сюр-прыз – пасведчання аб закончэнні курсаў павышэння кваліфікацыі.

Важным нашага педагагічнага "ат-рада" і адказным за культурную пра-граму, а таксама першым чалавекам, які сустраў мяне ў Артэку і дапамог несі шматлікія чамадані і сумачкі, ту-бус, парасон, турысцкія дыяны, спальнікі (перад Артэкам мы былі на экскурсіі ў Кіеве) быў вясёлы і настом-ны Раман Барысавіч Граноўскі. Ён праёў з намі цікавую экскурсію па тэ-рыторыі Артэка, падказаў наведваць унікальны артэкускі музей космасу, суправаджаў і ахоўваў на марской прагульцы ў неспакойным моры, у ба-сейне, на экскурсіі ў Ялту і Севасто-паль, разам з намі любавалася Фаро-скай царквой, Херсанесам, Лівадзіскім і Варанцоўскім палацамі.

Незабытым стала ўзыходжанне на гару Аю-Даг канкурсантаў, дзе на вяр-шэ, мы пакінулі свае камяні выка-сана жаданняў, якія цэлілі знізу. Нашы правяднікі прапанавалі нам аглядаць наваколную мясцовасць зверху, час-точы шампанскае. Наверсе быў не-звычайны, узняты настрой, хацелася спяваць і чытаць вершы, размаўляць у думках з гарой і ўпітваць яе энергію. Усе, хто ўзяўся, былі радаснымі і шчаслівымі. У мінулым ужо сур'ёзныя іспыты на прафесіяналізм, чалавеч-насць, творчасць, наперадзе – уручэн-не дыпломаў, завяршэнне работы падсёмінара і крышку сумнае вяртанне дадому, бо мы сталі добрымі сябрамі, якія, на жаль, жывуць ў розных краінах. А пакуль нам добра, мы ра-зам, мы пакарылі вяршыню...

Святлана РАДЗЬКОВА, настаўніца псіхалогіі Мінскай педагагічнай гімназіі.

НА ЗДЫМКУ: С.У.Радзькова разам са сваімі гімназістамі ў Артэку.

завым вучэбным плане адводзіцца адна-дзе гадзіны на тыдзень, акрамя таго, школьнікі ат-рымліваюць дадатковыя веды і развіваюць свае здольнасці на пазаскласных мерапрыемствах. У рэчышчы доўгатэрміновай праграмы супра-цоўніцтва прадугледжаны ўдзел школьнікаў Го-меля ў алімпіяде "Гісторыя і культура Санкт-Пецярбурга" праз інфармацыйную сетку Інтэр-нэту.

Вядома, гэтая павязка была б незавершанай без культурнай праграмы. І гэта ўлічылі гасцінныя гаспадары.

Дырэктары з удзячнасцю ўспрынялі супраўд- "царскі" падаўнік, прадстаўленыя тэрытары-яльнай адміністрацыі Краснасельскага раёна: наведанне Екацярынінскага палаца і Царска-сельскага лізея ў Пешках, Дзяржаўнага Рускага музея, прагляд спектакля "Не ўсё катэ мас-леніца..." А.М.Астроўскага ў Расійскім дзяр-жаўным акадэмічным тэатры драмы імя А.С.Пушкіна.

Ужо ў час дзелавых сустрэч абодвум бакам стала зразумела, што гэтыя кантакты неабходна развіваць, таму што і беларусы, і расійне зацікавіліся вопытам работы аднаго аднаго. Акра-мя таго, такіх таскуні моцна падтрымліваюць гле-бу для далейшых працэсаў інтэграцыі адукац-ных сістэм з улікам перспектыв аб'яднання дзякоў дзяржаў. Таму пасля візіту была распра-цавана праграма доўгатэрміновага супра-цоўніцтва, якая ахоплівае сферы дашкольнай і школьнай адукацыі, кіраўніцкай дзейнасці, вы-каваўнай работы ў школах і пазашкольных устано-вах. Праграмай прадугледжаны двухбаковыя кантакты на розных узроўнях – на ўзроўні заад-чыкаў адукацыі, кіраўнікоў устаноў, пе-дагагаў і вучняў.

Для школьнікаў плануецца арганізацыя фест-ываля тэарэтычных мастацтваў, алімпіяд, пася-джэнняў дэбат-клуба, выстаўкі дзіцячых малюн-каў, сумесных даследчых праектаў.

Такое супрацоўніцтва працягвае шматгадо-выя гістарычныя традыцыі і пацвярджае той факт, што два брацкія народы жыць паасобку не могуць!

Наталія ЖГІРАВА, намеснік загадчыка аддзела адукацыі і па справах моладзі Гомельскага гарвыканкама;

Зінаіда КАНДОВА, загадчыца гарадскога вучэбна-метадычнага кабінета.

Экскурсіі па Беларусі тэл. (017) 227-18-11

Ахмед ЗАГІРБЕКАЎ,
псіхалаг-педагог Маладзечанскай сярэдняй
агульнаадукацыйнай школы мастацтваў.

Фестывалі Свет праз відэакамеру

На гэты раз Рэспубліканскі цэнтр тэхнічнай творчасці навуачнага ўзросту непасрэдным чынам адпавядаў сваёй назве. 12-14 сакавіка ён сабраў юных аматараў відэа, тых, хто паспрабаваў узяць свет вакол сябе праз камеру. Менавіта ён і грамадскае аб'яднанне "Беларуская асацыяцыя неадзяўжаўнага тэлебачання" пры падтрымцы Прадстаўніцтва Дзяржаўнага фонду ААН (ЮНІСЕФ) у Беларусі арганізавалі Рэспубліканскі фестываль дзіцячага аматарскага відэа.

Як паведаміла рэдакцыя сакратар журы фестывалю Таццяна Філіповіч, у ім удзельнічалі дзіцячыя відэастудыі з Мінска, Брэста, Віцебска, Слуцка, Светлагорска, Крывяча, Лепеля, Наваполацка і іншых гарадоў Беларусі.

Праграма была вельмі насычанай і змястоўнай. Напрыклад, айнаўшася месца для арганізацыі конкурсу сацыяльных відэаролікаў "У XXI стагоддзе - дзюроўшася". Увагу журы звярнулі работы Кацярыны Малахоўскай, Аляксандра Галактыянава з Полацка, Аляксея Паўлюшэвіча са Слуцка, ролікі, знятыя вучнямі з Салігорска (калектыўная работа), Арцёма Гузума з Крывяча.

Асаблівы поспех выпаў на долю На-

стасі Мішынай, Вераікі Жука і Антона Крупельніцкага, кіраўніком якіх з'яўлялася рэжысёр студыі прадстаўніцтва Міждзяржаўнай тэлерадыёкампаніі "Мір" Таццяна Кіракозава.

У заключны дзень быў арганізаваны прагляд па намінацыях "Мой край", "Грамадства", "Гумар", "Добрая справа". Самы "урадаўшася" на прызы стала намінацыя "Грамадства". Журы прысудзіла першыя месцы ажно чатыром работам. Пашчасціла Кірылу Сухарэўскаму з Наваполацка, Ксенію Віцкай, Ганне Ермаловіч, Вікторыі Тучкоўскай, Наталлі Ждановіч з Мінска, Кацярыне Крупінай з Брэста.

У намінацыі "Мой край" адзначаныя фільмы, аўтарамі якіх з'яўляюцца Кірыла Зялёнка, Яўген Цароў, Кірыла Калупа-новіч, Наталлі Сталар з Брэста, Васіль Шуйскі і Аляксандр Пракудзін з Крывяча, Дзіна Кніга з Лепеля, Дзмітрый Дамітраў, Канстанцін Негілеў, Аляксандр Паддубскі з Мінска.

Адзнакай дзіцячых мінчанін Вячаслаў Кліменка за ўдзел дэбют заахвочаны спецыяльным прызам.

Журы Рэспубліканскага фестывалю дзіцячага аматарскага відэа-2002 узна-чалаўшася вядомы кінааператар Генадзь Хлябистаў.

Уладзімір НОВІК.

10 сакавіка ў сталіцы прайшло першынство Цэнтральнага раёна Мінска па каратэ-до сярод дзяцей і юнакоў на прызы спартыўнага клуба "Алімп". У спаборніцтвах прынялі ўдзел звыш 200 спартсменаў з Гродна, Вілейкі, Маладзечна і Мінска.

НА ЗДЫМКУ: адзнакай дзіцячых мінчанін Андрэй Грыневіч (Мінск) заняў першае месца ў раздзеле "ката" і "кумтэ".

Фота Мікалая ПЯТРОВА, БЕЛТА.

Конкурсы

Беларусь, я табе прысвячаю

"Шмат мудрасці, трыгоў і радасці, святла і горычы, шчырай любові і прайду захавала ў сваіх скарбах песня" - гэтыя цудоўныя словы сказаў пра песню Рыгор Шырма. Вытокамі і шчодрай крыніцай лірычнай паэзіі з'яўляюцца песні. Яны здаўна адпавядалі спрадвечнай патрэбе чалавека ў выяўленні пацудоў і перажыванняў, сучасных яго настрою. У песнях мы выказваем тое, што нас заўсёды хвалюе: Радзіма, слаўная гісторыя беларускага народа, яго сённяшні дзень, духоўная спадчына, мова і культура.

Песня з'яўляецца цёмным прызначэннем у любові да сваёй Радзімы "Піем табе свае песні, мая Беларусь" - пад такой назвай праходзіў конкурс патрыятычных песні ў кінатэатры "Аўрора". Гэта было сапраўднае свята, свята песень, музыкі, веселасці.

Конкурс складаўся з двух этапаў: адборачнага тура (у ім прымаў удзел 29 навуковых устаноў раёна) і фіналу.

У фінале прымаў удзел сярэдняя школа № 7, 32, 38, 125, 132, 136, 140, 150, 157, 159, 167, 193, 199, 201, 211, 212, гімназія № 4, 13, ВПТВ лёгкай прамысловасці, ПТДМ "Эўрыка", а іх 18 вучняў ансамбляў, 103 выканаўшася.

Пры падвадзеньні вынікаў конкурсу ўлічвалася ўражэнне ўдзельнікаў, выканаўшася падзялялася на тры ўражэнныя групы: старэйшая, сярэдняя і малодшая.

Першае месца ў старэйшай падгрупе атрымала Марыя Лютая (сярэдняя школа № 22), другое - Наталля Скапец (сярэдняя школа № 149), трэцяе месца падзялілі паміж сабой вучанцы Грына Жыгунова і Таццяна Камо-морная (сярэдняя школа № 199).

Сярэдняя ўражэнная група - гэта вучні ад 10-15 гадоў. Першае месца сярод іх заняў выхаванец Цэнтра творчасці дзяцей і моладзі "Эўрыка" Аляксандр Заўра-родскі і вучань сярэдняй школы № 167 Юрый Віцко. Навучэнец ВПТВ лёгкай прамысловасці Юрый Мазурок у конкурсе заняў другое месца, трэцяе - у Паўла Кацюшына, вучня сярэдняй школы № 136.

Лаўрэатамі конкурсу ся-род ансамбляў сталі твор-

чыя калектывы сярэдніх школ № 157, 159, 201.

Прыз за арыгінальнасць атрымаў вучань сярэдняй школы № 159 Дамітрый Байкоў. Ані Хвашынская, вучанцы гімназіі № 4, быў уручаны прыз як аўтару і выканаўшася песні.

У малодшай групе пераможцамі сталі: першае месца - у Аляксандра Валадзь-ку № 13 Наталля Караік, трэцяе - у Аляк-сандра Захарыя (сярэдняя школа № 149).

Тамара АУЧЫННИКАВА,
спецыяліст упраўлення
адукацыі Фрунзенскага
раёна Мінска.

Спорт

Зорка айчыннага каратэ

Укрыты каток, які знаходзіцца ў парку імя М. Горкага, у навадзі стаў спартсменам Герардэя Снегіроў прайшоў у ішчэ гадзі - там адбылася першая ў ішчэ школу "Юнацтва". Але не пашанцавала яму стаць хакеістам - не зрабіў ён асаблівага ўражання на хакейных гуру па сваіх фізічных даных. Ды і цярпел Герардэя сустрапае ў гэтым сваім раўнесьнікам. Але, як гавораць, не было б ішчэ гадзі - ды ішчэ часе дапамагло.

Такім павароту падзей быў асабліва рады Сяргей Мікалаевіч Снегіроў, бацька хлопчыка, які і стаў яго першым трэнерам, забраўшы сына ў каратэ. Спачатку трэніраваўся Герардэя на "Дынама", а потым, апошняй васьмю гадзі, у клубе "Фудосін".

У сямігадовым ўзросце Снегіроў у кампаніі 8-11-гадовых заняў другое месца ў раздзеле кумтэ на чэмпіянаце Рэспублікі Беларусі.

Праз тры гады, калі яму мінула дзесяць,

прымаў удзел у Кубку свету ў Мішкальце (Вен-грыя). Што і гавораць, Герардэя - вопытны каратэ-кач. Велікі ўдала выступіў Снегіроў на турніры ў 2000 годзе "Зоркі шатаў каратэ-до Расіі". Летась вызначыўся на чэмпіянаце Еўропы ў Тбілісі, дзе выступаў у юніах і дарослым разрадах. Сярод юніаў у індывіду-альным ката заняў другое месца, уступіўшы толькі грузінскаму спартсмену. Ён стаў чэмпіёнам Еўропы ў камандных спаборніцтвах сумесна з Алегам Кучмасавым і Уладам Таміліным. У паядынах па ката сярод дарос-лых у камандзе з Таццянай Сіняўскай і Мікала-ем Рушкім атрымаў яшчэ адзін сярэбраны ме-дал.

Снегіроў не толькі захапляецца спортам, але і паспяхова вучыцца ў гімназіі. Улічваючы вынікі выступленняў на розных узроўнях, Герардэя не сорамна перада аднакласнікамі і настаўнікамі. - у пятай гімназіі ёсць свой чэмпіён кантэнента.

"Залатая шайба"

Нячаста сустракаеш нават на матчах ужо адносна вядомых хакейных каманд такую колькасць гледачоў, якую сабраў у мінулае выхаднае мінікі крыты каток па-раі Імя М. Горкага. Пры гэтым падлеткі складалі асноўную масу публікі. І невы-падкова: менавіта іх аднагоду праводзілі выхадныя паядынак па права выхад у фінальную стадыю "Залатой шайбы-2002".

Захапляльны гарадскія спаборніцтва па хакею "Залатая шайба" па прызы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі працягваліся два тыдні.

А права прадстаўніцтва Мінск на рас-публікацыя фінальных спаборніцтвах і пера-ходны крыты каток у выніку напружанай барацьбы заваявалі каманды Першамайскага - малодшая група і Фрунзенскага - старэй-шая група - раёнаў. Наперадзе - напружаны

паядыны за званне чэмпіёнаў у Брэсце (20-24 сакавіка) сярод дзяцей 1989-90 гадоў нарад-жэння і ў Віцебску (27-31 сакавіка) - сярод спартсменаў 1987-88 гадоў нараджэння.

Другое і трэцяе месцы ў малодшай групе занялі прадстаўніцы Савецкага і Партызанскага раёнаў, а сярод юных спартсменаў старэйшай групы на другім і трэцім месцах аказаліся школьнікі з Маскоўскага і Заводскага раёнаў.

Вызначаны і лепшыя гульні турніру - ва-ратары Павел Рэйба і Уладзімір Рада, абарон-цы Андрэй Фішко і Павел Гарбачэў, напа-даючыя Ян Лашчанка і Дзмітрый Варфаламе-ев, бамбардзіры Раман Васілеўскі і Аляксандр Ма-занік.

Спаборніцтва прайшлі на дастаткова вы-сокім узроўні як у арганізацыйным плане, так і ў сэнсе якасці гульні.

Пётр ШУБЯНОК.

Святая на кірмашы

Цікава было на свя-сеннім кірмашы, што праходзіў 16 сакавіка на Кастрычніцкай плош-чы сталіцы.

Мінчане змаглі ба-чыць выступленні твор-чых калектываў, прысве-чаныя Масленіцы. Цёп-ла сустрапі дзеці і дарос-лыя дзіцячага ансамбля танца "Равеснік". Весела было і на пляцоўцы, дзе давалі прадстаўленне ар-тысты цырка з медзв-язям.

Сярод гледачоў пра-водзілі разнастайныя віктарыты і конкурсы, уключаючы спаборніц-ва аслікаў (падыманне гір і рукабор'е). Пера-можцы былі ўзнагаро-джаны прызамі.

Выступалі таксама фальклорныя і харавыя калектывы сталіцы, свеі майстарства дэманст-равалі цырульнікі. Школь-нікі маглі наведаць му-зей гісторыі Валікай Ай-чынай вайны, які раз-мешчаны побач з кан-цэртнай пляцоўкай.

Вільям АСТРЫНСКІ.

Гэта цікава

Кактус, які ходзіць

У перуанскага кактуса за-мест каронай парасткі, якія пакрыты вострымі жалюшкамі. Пры дапамозе ветру ён пера-мещаецца на вялікі адле-гласці, атрымліваючы вільгаць і харчаванне не з глебы, а з паветра.

Першая бульбачка

Цікавы лёс некаторых раслін. Так, напрыклад, буль-ба была завезена ў Еўропу ў 1536 годзе з Паўднёвай Аме-рыкі іспанскімі і англійскімі мареплаўцамі і не адразу бы-ла прызнана харчовай культу-рай.

Першы мец бульбы ў Расію быў прысланы з Гала-ндзі Пятром І, калі ён працаваў там цесларом на верфях. Бульба ў Расіі прыжыва-лася з вялікімі цяжкасцямі. Сяляне ставіліся з недаверам да гэтага "землянога яблы-ка", адмаўляліся вырошчваць і ўжываць яго ў ежу. Унікалі нават ("бульбяныя бунты").

Але хутка ўсе зразумелі каштоўнасць новай расліны.

Бяскрылая птшка

Бяскрылая птушка ківі - сапраўдная каралева пту-шынага царства Новай Зе-ланды. Ёе так ганарыцца тут, што яна нават прыгожае герб краіны. Удзень ківі хава-

еца дзе-небудзь пад кара-нім дрэў, а ўвечары вы-ходзіць па спахываць, якую шу-кае сваёй доўгай дзюбай ў балоцістай глебе. Ноздры ў ківі пабавіў канца дзюбы. Птушцы вельмі зручна абно-ваць глебу.

Помнік пеўню

Калі камандуючы арміяй, якая ў сярэднія вякі акружала мясцовы горад Монстар, уба-чыў на гарадскіх сценах пеўня, ён вырашыў, што яго план узяць горад зморам праваліўся, і знаў асуду. На самай жа справе ў горадзе не засталася аніякай ежы, пе-вень гэты быў апошняй птуш-кай.

Удзячны жыхары наставілі пеўню помнік.

Хітрасць ластаўкі

Ластаўкі-касаткі, адлята-ючы з гнязда на спахываць, прыываючы сваіх птушанят конскім валааскам за лемку да сцяны гнязда.

Дрэва, як ліхтар

У трапічных краінах су-стракаецца дрэва, у каранях якога багата фосфару. Фос-фар выпраменьвае святло, і дрэва ў цемры свеціць, як ліхтар. Пад такім дрэвам уна-чы можна чытаць.

Кастусь КАРНЯЛЮК.

Жыццёвыя гісторыі "Суседскіх мух выявіць не ўдалося..."

Ні для каго не сакрэт, што існуе сярод нас асабліва катэгорыя грамадзян, якія маюць паталагічную схільнасць скардзіцца ва ўсемагчымыя інстанцыі. Хлебам іх не кармі - дай падсапсавач жыццё бліжняму. Церпіць у гэтай сітуацыі не толькі аб'ект нападка, але і той, хто па абавязку службы павінен ва ўсім разабрацца і вынесці вердыкт. Ніякая гэта справа.

Мінулым летам нейкая грамадзянская зварнула ў Маскоўскае РУОС з заявай. Сутнасць яе зводзілася да таго, што... мухі з суседскай кучы гною пералітаюць на прысцяжны ўчастак зялёнцы, залітаюць у яе дом і, што самае страшнае, паўзаюць па яе прадуктах. Гучыць неак несур'ёзна, пагадзіцеся. Але дама была настойліва, і заяву прынялі да разгляду.

На "месца здарэння" выехаў участковы інспектар міліцыі Павел Стасу. Будучы чалавекам маладым, жыццёрадасным і вясёлым, ён спачатку хацеў адказаць даме ў яе ж стылі. Маўляў, прынятыя мерамі вышшу суседскіх мух выявіць не ўдалося. Аднак, знаходзячыся пры велькіх службовых абавязках, ён такога сабе не дазволіў. Следства было праведзена як належна, з аглядам злашчаснай кучы гною і прафілактычнай гутаркай з яе ўладальнікам. Іншых мер да такога "буйнога" паарушальніка заканадаўства не прадугледжана. Візіт участковага супакой раззлаваную грамадзянку, яна зразумела, што мух дэвадзёцца знішчаць уласнымі сіламі. Так што гэтая анекдатычная сітуацыя вырашылася даволі проста.

Калі ж скаржнік бярэцца за справу ўсур'ёзу, то разбор можа доўжыцца гадамі. Па самай драбязнай прычыне. Напрыклад, у Мінска на вуліцы Смірнова пражывае пенсіянерка гадоў пад дзесятыя. Яна ўжо не першы год чую нейкі мстычны шум, які нібыта выходзіць ад суседзі зверху. Таму бабуля рэгулярна выклікае міліцыю. Участковы Уладзімір Сяргіненка склікаў мноства камісій з удзелам прадстаўнікоў ЖЭСа, "Энерганаладу" і санстанцый. Ніякага пабочнага шуму ў кватэры яны не пачулі. Па кожнай скарзе праводзілася следства і выносіліся заключэнні: інфармацыя не пацвердзілася. Копіі ўсіх гэтых папер роўнымі стосам складзены ў бабуніным кўфэрку. Тым не менш, яна прасіла вясці барацьбу з "злым шумам" і даўно таго зварнула сябе на нейкіх "злых людзей" - дзе новае следства. Яго вынік цалкам прагназавальны: шуміць толькі ў галаве ў бабуні, і нідзе болей.

(Аднак справа мае афіцыйны статус. Уладзіміру Сяргіненку зусім не да смеху з-за псіхічнага і фізічнага стану зварушцы.)

На жаль, пісьчынкі стан грамадзян, якія звартаюцца за дапамогай, нярэдка выклікае ў супрацоўнікаў міліцыі сур'ёзную заклапочанасць. Есць людзі, якім на кожным кроку бачыцца нечы злысны намер: то падасіа што-небудзь, то пацудоў, то сусед заганда добра жыць, напуюць, крадзе падлога.

Гэты, у каго не ўсё ў парку, з галавой, сапраўды не заўсёды здольны аб'ектыўна ацаніць абстаноўку. Здаровыя і вынаходлівыя грашчэ гэтым не менш. Цесна стала пад адным дахам з мужам або некім з блізкіх. Як тут быць? У туды яго. Раз, другі, трэці... А там, глядзіш, участковы возме сабе на замётку як алкаголіка, дармаеда і дэбашыра да і адправіць на лячэбна-працоўную тэрапію або яшчэ куды далей, калі пашанцуе. Для дасягнення сваіх мэт некаторыя гатовы ісці да канца. Праважучыя скандалы, калі не ўдацца, хлусіць, агаворваюць, прадстаўляюць бліжніх, як толькі могуць.

На вуліцы Смірнова жыўе сямя - муж, жонка і двое дзяцей. Больш як год назад гаспадар вярнуўся з ЛТП. Пасля гэтага участковы яго не тоў што п'яным, нават крыху на падлітку не бачыў. Чалавек вярнуўся да нармальнага жыцця, гадуе дзяцей. Такое хоць і рэдка, але здараецца. За той час, пакуль муж лячыўся, спісяў яго жонка. Яна прывыкла вёсці разгубленае жыццё, і нейкі кантроль ёй не падабаецца. Дама ў дзятлах апісвае мужу свае прыгоды, гаворыць, маўляў, ты мяне ўсё роўна павёш, і я цябе зноў здам.

Як калі дамашні доктар ведаю паднаготную гэтага сямейнага жыцця, - гавораць Павел Стасу. - Калі чалавек зачыну падставіць, ні ў кога нічога не атрымаецца. Я служу закону, а не чымсь прыхаваным і шкурным інтарэсам.

Участковы расказваў пра адну сваю прафесійную звывку. Перш чым увайсці ў дом, адкуль паступіў сігнал пра сямейны разборкі, ён спыняецца ля дзвярэй і некалькі хвілін ціхенька слухае, што там адбываецца ўнутры.

Ты паданок, ты п'яніца, я цябе пасаджу! Зараз прыйдзе міліцыя, я скажу, што ты мяне збіў! - з-за дзвярэй чуюцца істарычны жаночы голас.

І адказ ледзь чуна:

- Дарага, абыякава, я хачу спаць (мужчынскі голас).

- Не-е, ты сёння будзеш начаваць у "клетцы".

Дастаткова пацуч падобны дыялог "не для публікі", каб зразумець што да чаго. Безумоўна, увайсшы ў дом, участковы выслухае абодва бакі. Іншая справа, што паказаны скаргі і план не будучы мець жадаанага выніку: замест "клеткі" (так у народзе называюць камеры для затрыманых) для мужа - пратакол за лжывы выклік міліцыі для жонкі. Штраф, які за гэта прадугледжаны, яны заплаціць разам.

Вядома, сямейныя скандалы - справа сур'ёзная. П'яны чалавек і п'яны жонка скаціцца і з сябе. Без умяняння міліцыі ў такой сітуацыі і да кровапраліцця недалёка. А ў нас што атрымліваецца? Замест таго каб аказаць дапамогу таму, хто сапраўды мае ў ёй патрэбу, участковы траціць час на нечыя драбніцы сямейнай сваркі.

Вышэй былі прыведзены канкрэтныя прыклады з практыкі работы участковых інспектараў міліцыі Маскоўскага РУОС. Імёны скаржнікаў не названыя зноў. Не толькі таму, што звязанца з гэтымі людзьмі - сабе даражы. Сітуацыя, на жаль, тыповая. Магчыма, хто-небудзь з героў гэтага і падобных ім гісторый пазнае сваё. Рэалізм прачнецца ў людзей сумленне, і здольнасць у апошні момант чыя-небудзь рука, што выводзіць нярэшым пошчыкам: прашу разабрацца і прыняць меры. Можна, не так ужо ўсё і сур'ёзна?

Любоў МУРЫЛОВА.

БЕЛОРУССКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПОЛИТЕХНИЧЕСКАЯ АКАДЕМИЯ (БГПА)

факультет довузовской подготовки

приглашает в лицей и лицейские классы учащихся 8-11 классов и желающих после окончания продолжить учебу в Белорусской государственной политехнической академии или других вузах Республики Беларусь, ближнего и дальнего зарубежья.

Участвовать в конкурсе на зачисление в лицейский класс могут все учащиеся, проживающие на территории Республики Беларусь.

Зачисление оформляется приказом ректора академии. Заявители с учащимися проводят лучшие преподаватели академии по учебным планам и программам с углубленным изучением профильных предметов.

Стационарные лицейские классы функционируют в СШ №№ 22, 46, 52, 96, 116, 131 (ин.яз.), 138, 144, 171, 209, 217 г. Мінска, лицея БГПА и 17-ти СШ на территории Республики Беларусь. Возможно открытие новых лицейских классов.

Прием заявлений до 1 июля!

В заочные лицейские классы учащиеся зачисляются в течение года. Зачисление проводится один раз в месяц по воскресеньям по 6 часов в день с выполнением домашних контрольных заданий.

Обучение в лицее БГПА и лицейских классах бесплатное. Оплачиваются только дополнительные образовательные услуги (чтение обзорных лекций, проведение консультаций, подготовка и проверка домашних заданий и др.).

Стоимость оплаты от 20 до 40 усл.ед. за полугодие. По окончании обучения учащиеся лицейских классов: • сдают совмещенные выпускные и вступительные экзамены с их результатами имеют право участвовать в конкурсе на свободные места и целевые места.

• получают справку и при равенстве конкурсных баллов преимущественное право на зачисление.

За справками обращаться:

БГПА, уч. корпус 4, ком. 407

(вход со стороны стадиона)

тел. 232-70-95, 239-91-90, 232-82-92

Галоўны рэдактар Аляксандр Гайдук

ЗАСНАВАЛЬНИК —
МИНИСТЕРСТВА
АДУКАЦЫІ
РЕСПУБЛІКІ
БЕЛАРУСЬ

НАШ АДРАС:
220034, МІНСК, ВУЛІЦА ЗАХАРАВА, 42.
Тэлефоны прыёмнай рэдакцыі: 36-91-42; наменікаў галоўнага рэдактара — 36-90-63, 36-40-63; бухгалтэры — 36-53-22; рэкламы — 36-53-22; аддзелаў: школ — 36-43-62; праблем выхавання — 36-43-71; інфармацыі — 36-43-71; праблем навукі і вѣху — 36-44-25; кіравання адукацыяй, пісьмаў і сацыяльных праблем — 36-44-25; культуры — 36-41-55.
ФАКС: 36-53-22. bng@mail.ru

Аўтары допісаў у рэдакцыю паведамляюць сваё прывітанне публіцы і імя па бацьку, пашпартны нумар пашпарту, дату выдання, кім выданыя пашпарт, асноўнае месца работы, зваротны адрас, якую адраснаць